Einde aan jarenlange groei van ganzenschade in Noord-Holland

De schade die grauwe ganzen veroorzaken aan voorjaarsgras in Noord-Holland lijkt dit jaar voor het eerst te stabiliseren. Na jaren van sterke groei is de totale schade in de periode van 1 november 2025 tot en met 4 juli 2026 uitgekomen op circa € 8,2 miljoen. Dat is ongeveer € 97.000 minder dan in dezelfde periode in 2025. Dat blijkt uit voorlopige cijfers van BIJ12.

De provincie heeft de intensieve aanpak van ganzen dit voorjaar uitgebreid van Texel naar de hele provincie. Op Texel wordt al meerdere jaren volgens deze aanpak gewerkt.

Gedeputeerde Jelle Beemsterboer: “De afgelopen jaren zagen we de ganzenschade in Noord-Holland steeds verder oplopen. Nu zien we voor het eerst een omslag: de groei is gestopt. Op Texel, waar al langer intensief beheer plaatsvindt, zien we dat deze ontwikkeling zich uiteindelijk vertaalt in een kleinere ganzenpopulatie en een duidelijke vermindering van de schade. Bij de start van het ganzenplan hebben we gezegd dat we drie jaar nodig hebben om resultaat te zien. Het intensieve beheer is in februari gestart en we zien nu de eerste voorzichtige resultaten.”

De grauwe gans veroorzaakt in Noord-Holland de meeste schade aan voorjaarsgras. De totale schade is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dat kwam vooral doordat op steeds meer percelen schade werd gemeld en vastgesteld.

In 2026 lijkt daar voorzichtig verandering in te komen. Hoewel op meer percelen schade is gemeld, is de totale schade niet verder toegenomen. Daarmee lijkt een einde te komen aan de jarenlange groei.

Texel laat effect van meerjarig beheer zien

Op Texel, waar de intensieve aanpak al meerdere jaren wordt toegepast, is de ontwikkeling inmiddels duidelijker zichtbaar. Tijdens de julitelling van 2026 is de populatie grauwe ganzen met 44 procent afgenomen ten opzichte van 2025. Ook de schade aan voorjaarsgras is in 2026 met 28 procent gedaald.

De resultaten op Texel laten zien dat een meerjarige, intensieve aanpak effect kan hebben op zowel de omvang van de ganzenpopulatie als de schade.

Op basis van de ervaringen met het meerjarige intensieve beheer op Texel is de aanpak vanaf dit voorjaar uitgebreid naar de rest van Noord-Holland. Daarbij ligt de nadruk op de grauwe gans, omdat deze soort in de provincie de meeste schade veroorzaakt.

Onderzoek van de Faunabeheereenheid Noord-Holland laat zien dat meerdere jaren van extra inzet nodig zijn om het aantal grauwe ganzen in de hele provincie daadwerkelijk te laten afnemen. De resultaten op Texel ondersteunen deze conclusie.

Daarom heeft de provincie de inzet in het voorjaar flink verhoogd. Van 1 februari tot en met 31 mei 2026 zijn in Noord-Holland 36.584 ganzen geschoten. Dat is 97 procent meer dan in dezelfde periode in 2024. Daarnaast zijn tijdens de ruiperiode 13.909 ganzen gevangen.

Provinciale Staten hebben voor het intensievere ganzenbeheer tot en met 2028 € 9 miljoen beschikbaar gesteld.

De provincie ziet de huidige cijfers als een bemoedigend eerste resultaat van de intensivering van het ganzenbeheer. De cijfers zijn nog voorlopig. BIJ12 maakt het schadebeeld aan het einde van het jaar compleet en valideert de gegevens.